

8 RELIGION, POLITIKK OG VERDEN

Flest biskoper vil ha Finnset

NIDAROS: Herborg Oline Finnset er mest ønsket som ny kollega av biskopene i Den norske kirke.

JAN ARILD HOLBEK
jan.arild.holbek@vl.no

Sju av de tolv biskopene har prosten i Strinda som sitt førstevalg til den ledige bispejobben i Nidaros. De fem andre biskopene hadde Finnset som nummer to på sin prioritetsliste.

FAVORITT: Herborg Finnset.

Domprost Ragnhild Jepsen er den foretrukne bispekandidaten for fire av biskopene. Hun oppnådde sju andrestemmer og én tredjestemme fra biskopene.

Den tredje kandidaten som biskopene har vurdert, prost Nils Åge Aune i Sør-Innherad, fikk én førstestemme, null andrestemmer og elleve tredjestemmer fra biskopene.

Entydig. Biskopenes rangering er helt i tråd med innstillingen som Nidaros bispedømme leverte torsdag i denne uken, og med resultatet av den brede, kirkelige avstemningen som ble gjennomført i mars og april. I den store avstemningen kom Finnset ut knepent foran Jepsen.

Biskopene har ikke bare rangert, men også grunnlagt sine innstillinger. Disse begrunnelsene er unndratt offentlighet.

Det er det valgte, nasjonale Kirkerådet som er tilsettingsorgan. Tilsettingen skjer på Kirkerådets møte i Trondheim 12. – 14. juni.

Står fritt. I prinsippet står Kirkerådet helt fritt til å tilsette hvem de vil av de tre nevnte kandidatene.

Herborg Finnset er også tidligere nominert som bispekandidat. For tre år siden tapte hun avstemningen i Kirkerådet om ny biskop i Nord-Hålogaland med én stemme.

Stillingen som biskop i Nidaros blir ledig etter at biskop Tor Singaas går av i juli i år. Singaas som har vært biskop i Nidaros bispedømme siden 2008, har sin avskjeds-gudstjeneste i Nidaros domkirke 11. juni.

‘Kristendom knyttet til

POLITIKK OG RELIGION: Toppolitikere gjenoppdager at kristen kulturarv har gitt Norge suksess, mener tankesmiestopp. – Fryktdrevet politisering av religion, mener derimot professor.

ANDREAS W. H. LINDVÅG
andreas.lindvag@vl.no

– Når en toppolitiker som Jonas Gahr Støre snakker om kristen kulturarv og kristne verdier, skyldes det endringer både i samfunnet og i Arbeiderpartiet, sier Inger Furseth.

– Det er så utrolig interessant, for det skjer så mye på én gang her, fortsetter professoren ved Universitetet i Oslo engasjert.

Kristen kulturarv. Toppene i både Arbeiderpartiet og Høyre har skrytt åpenlyst av vår kristne kulturarv denne landsmøte-våren. Det er påfallende at flere politikere bruker et slikt språk, hevdet religionshistoriker Ingrid Vik i onsdagens Vårt Land.

Troen på at religion vil forsvinne etter hvert som samfunnet moderniseres, har fått seg «skudd for baugen», mener forfatter Christian Anton Smedshaug.

– Nå tror jeg mange i økende grad ser betydningen kulturelle fellesskap har for velfungerende samfunn. I Norge har dette fellesskapet vært knyttet til statskirken og protestantismen, sier Smedshaug.

Tidsånden. I boken *Europa etter EU* hevder han at dette bidro til en slags nordisk-luthersk suksessformel: Vi ble hardtarbeidende individualister med en forkjærlighet for statlige fellesløsninger og sosial likhet.

Med økt innvandring begynner folk å tenke over egen bakgrunn

og hva som gjør Norge til et godt sted å leve, tror Smedshaug, som er kritisk til at politikerne vedtok å skille stat og kirke uten å spørre folket eller utrede konsekvensene på sikt.

Nå mener han politikerne «kjenner litt på tidsånden» og dilter etter folket som opplever at «for mye har skjedd for fort».

– Politikerne har kanskje i større grad forlatt denne tenkingen enn folket har, og kirken som institusjon står kanskje sterkere ute i folket enn på Stortinget, sier Smedshaug.

Politisering. Der Smedshaug ser en gryende gjenoppdagelse av dette kulturelle fellesskapets betydning, ser derimot Inger Furseth en fryktdrevet «politisering av religion» i snakket om kris-

ten kulturarv. Dette som følge av innvandring og det negative bildet av islam i media:

– Vi ser ulike trender på forskjellige nivåer. På den ene siden blir befolkningen generelt mindre religiøs, mer sekulær. Samtidig kommer religion i økende grad på dagsorden. Vi får innvandrere som er mer synlig religiøse enn nordmenn er vant til, som mener religion tilhører privatsfæren, sier religions-sosiologen.

Hun forsker på tematikken og har blant annet redigert antologien *Religionens tilbakekomst i offentligheten?*, som kom i fjor.

– Religion brukes symbolsk for å trekke opp ulike grenser. Ved å si at vi legger vekt på kristne verdier, kan man trekke en implisitt grense mot islam. Kristendom-

nasjonale verdier'

KRISTENHET OG NORSKHET: «Veldig skuffet over at Ap svekker vår kristne humanistiske kulturarv og fjerner K-en», tweetet Børge Brende (H) da Aps landsmøte gikk inn for å fjerne K'en i KRLE-navnet. Også kulturminister Linda Hofstad Helleland (bildet) var skuffet. Kulturministeren vakte reaksjoner da hun ikledd bunad kom med følgende julehilsen på Facebook: «Vær stolt av det norske! Kvikk Lunsj og brunost. Marit Bjørgen og Ole Einar Bjørndalen. Dugnad og grøt. Generasjoner har skapt det typiske norske».

Foto: Terje Pedersen/NTB scanpix

men knyttes ofte opp mot de nasjonale verdiene. Her har Frp gitt KrF-konkurransen, men også Den norske kirke og Jonas Gahr Støre gjør dette, sier Furseth.

Arbeiderpartiets linjeskifte med Sivertsen-utvalgets utredning om «Arbeiderpartiet og kristendommen» fra 1975, gjorde Ap til en sterk støttespiller for Den norske kirke som fellesinstitusjon. Dette er også en forutsetning for at dagens Ap-leder kan snakke som han gjør, mener Furseth.

Verdispråk. Som følge av dette, er Kristelig Folkeparti i ferd med å miste eierskapet til «verdispråket» i politikken, hevder religionshistoriker Ingrid Vik i onsdagens Vårt Land.

– Snakket om verdier spiller

► **Vårt Land 10.05.2017**
Når toppolitikere snakker om kristne verdier og kulturarv, skyldes det islams inntog, frieri til KrF – og et mer nyansert syn på kristendom, mener forskere.

noen strømninger i vår tid, som trolig har å gjøre med at folk opplever verden som mer usikker. Verdiene spiller noe mer grunnleggende, det som ligger til grunn for politikken. For de fleste handler dette ikke nødvendigvis om kristne verdier, men om verdier i mer generell forstand, sier Vik, og legger til:

– Men det fremstår ikke så kontroversielt å snakke om kristne verdier lenger. Samtidig skal du være kristen på den riktige måten. Folkekirkekristen er helt akseptert. Men jeg tror for eksempel flere vil reagere på at Jonas Gahr Støre besøker det kristne sommerstevnet i Sarons dal. De vet ikke at det er en tidligere Ap-mann bak stevnet. Sarons dal er ikke «comme il faut», i betydning noe som passer seg.

TV Visjon Norge fikk låneproblemer etter Brennpunkt

STOPP: Etter NRK Brennpunkts kritiske dokumentar om Jan Hanvold og TV Visjon Norge har kanalen fått trøbbel med finansieringen av utbyggingen av Forum Kino i Bergen.

– Det var NRK Brennpunkt som førte til en full stopp i fremdriften. Det skyldtes at hovedlånet ble trukket av banken dagen etter Brennpunkt, forteller styreleder og daglig leder Finn Jarle Sæle i Kristen Medieallianse til avisa Dagen.

Finn Jarle Sæle

Bygger om. Kristen Medieallianse eier sammen med TV Visjon Norge Forum Kino Eiendom og skal gjennomføre en omfattende ombygging av Forum Kino. Salt Bergenskirken skal bruke kino-salen til gudstjenester. I tillegg skal det bygges søndagsskole-rom og lokaler til Bibelskolen Substans.

Jan Hanvold

I oktober i fjor viste NRK Brennpunkt dokumentaren «Pengepredikanten», og dette ble NRKs mest sette dokumentarprogram i fjor. Programmet viste hvordan Jan Hanvold (bildet) hadde samlet inn én milliard kroner de siste 15 årene.

Utbyggerne har nå kontaktet en rekke banker for å forsøke å få lån til prosjektet.

©NTB

Frp refser MDG-politiker

OMSKIÆRING: Frp vil ikke bli brukt som argument mot forslag om omskjæringsforbud.

ANDREAS W. H. LINDVÅG

andreas.lindvag@vl.no

– Det blir useriøst å begrunne motstand mot et forslag med at Frp har samme politikk. De må jo stå opp for det de tror på, sier Kari Kjonaas Kjos i Fremskrittspartiet.

Torsdag meldte Vårt Land at et forslag om 16 års aldersgrense på omskjæring av gutter trekkes før Miljøpartiet De Grønnes landsmøte neste helg. Forslaget var anbefalt av flertallet i sentralstyret.

Kjos reagerer på et utspill fra prest og MDG-politiker, Tom Sverre Tomren:

– Vi vil ikke stå på samme side som Frp, sa han til Vårt Land i går.

Annerledesparti. Førrige helg gikk Frps landsmøte inn for et omskjæringsforbud til reaksjoner fra inn- og utland.

– Frp har alltid vært et parti som behandles litt annerledes, sier Kjos.

Tom Sverre Tomren hadde truet med å slutte i MDG dersom forslaget ble vedtatt og fryktet at en aldersgrense ville ramme jøder hardt, som er påbudt å omskjære guttebarn når de er åtte dager gamle.

Forslagsstillerne, med Kristin Antun fra Akershus i spissen, trakk forslaget for å gi bedre tid til dialog i partiet og for ikke å ta oppmerksomhet fra hovedsakene i et valgår. De ventes å fremme et nytt resolusjonsforslag neste år.